Leerkrachten achter de computer
Vijf onderwijsproject

Uit de Digikids Awards (Microsoft Road Ahead Prijs) van dit jaar kozen we vijf projecten uit die we graag aan jullie voorstellen. De vijf gekozen projecten kunnen stuk voor stuk inspirerend werken voor wie volgend jaar wil deelnemen.

Webrally 2002

KA/KTA Herentals
2° prijs Secundair onderwijs
Ontwerpscenario internetmarathon

Leuk initiatief is de surfmarathon die het Atheneum van Herentals organiseerde onder de inspirerende leiding van Marc Godesar. De inspiratie hiervoor werd ongetwijfeld gehaald bij de populaire leesmarathons, maar door het nachtelijke surfen op het internet krijgt het toch wel een heel eigen dimensie. Bedoeling is dat de leerlingen op zoveel mogelijk gestelde vragen een adequaat antwoord vinden met gebruik van zoekopdrachten op het internet. De vragen zijn gegroepeerd in hoofdthema's zoals geschiedenis, actualiteit, kunst, muziek, de krant enz., die telkens in afzonderlijke sessies in groepjes moeten opgelost worden. Belangrijk is niet alleen het juiste antwoord te vinden, maar dat bovendien in de kortst mogelijke tijd te doen.

Het scenario besteedt verder aandacht aan gezond surfen (regelmatig lichaamsbeweging, eten en drinken, ogen op tijd laten rusten), maar ook aan netiquette, zeg maar het respect voor anderen op het internet. Elke leerling krijgt ook een hoop tips mee over het gebruik van zoekrobotten en de mogelijkheden van het net. Zo is het duidelijk dat je een antwoord vaak op verschillende manieren kan vinden. Ook het zorgvuldig lezen van de vragen kan je vaak al een heel stuk op weg helpen.

Zo'n marathon is overigens niet alleen leuk. Bij de voorbereiding ervan doen de leerlingen aan groepsvorming, leggen ze sociale contacten en leren ze een hele rist aan vaardigheden en houdingen verwerven die in de vakoverschrijdende eindtermen van het secundair onderwijs vermeld staan.

Voor de eerste maal op stage in een Beschutte Werkplaats

BUSO Kwadrant Halle
3° prijs Buitengewoon onderwijs
[**http://users.pandora.be/kwadrant/eerstestage**]

Het is niet altijd zo eenvoudig leerlingen met een matige mentale handicap te begeleiden naar zelfstandigheid. Dit project is bedoeld om de eerste stage in een Beschutte Werkplaats zo visueel mogelijk voor te bereiden. Alle te doorlopen stappen en stapjes worden stuk voor stuk bekeken: hoe neem ik de bus? Hoe moet ik mij aanbieden op de receptie? Wat moet ik doen als ik te laat op mijn werk kom? Wat doe ik als mijn boormachine het niet doet? Alles wordt stuk voor stuk opgebouwd zodat de leerlingen alle mogelijke situaties kunnen herbeleven en zo weten waar ze straks rekening mee moeten houden.

De website is erg gebruiksvriendelijk opgesteld en wordt in de klas gebruikt, aansluitend bij diverse lesthema's. Ze is bedoeld voor leerlingen in het BUSO, opleidingsvorm type 2. Aan de hand van een rollenspel leren ze gebruikmaken van het openbaar vervoer, telefoneren wanneer er iets mis gaat, leren ze werken met de benodigde formulieren, maken ze kennis met hun stagebegeleiders en leren ze natuurlijk ook het stagewerk zelf.

Ook de ouders van de leerlingen worden uitgenodigd om kennis te maken met de website en met de werkmethode, zodat ook zij een goed en volledig beeld krijgen van wat hun zoon of dochter zo allemaal te wachten staat.

en om te onthouden

Tree Project Rhamnus frangula

De Kriebel Olen
2° prijs Basisonderwijs
[www.kriebel.olen.be]
We hebben het allemaal wel eens gedaan toen we nog in het basisonderwijs zaten: zaadjes geplant en dag na dag gevolgd hoe het prille plantje zich ontwikkelde. Het zesde leerjaar van De Kriebel in Olen koos voor de zaadjes van de spork (Rhamnus frangula) die ze in januari van de Vlaamse Regering kregen. Ze hebben ze opgekweekt tot jonge boompjes die ze dit najaar hopen uit te planten.

Wat heeft dat echter met ICT te maken, zal je vragen? Heel eenvoudig: de hele wereld heeft via de computer meegewerkt. De leerlingen nodigden vierentwintig scholen uit dertien landen uit om dezelfde zaadjes te kweken en hen met tekeningen, foto's, temperatuurtabellen en beschrijvingen op de hoogte te houden van hun vorderingen. Al die groeirapportjes werden verzameld en gepubliceerd op de website van de school, zodat iedereen de voortgang van het project kon volgen.
Het opkweken van zaadjes past volledig in het WO-leerplan, maar vraagt eigenlijk weinig werk in de klas. Alleen het zaaien in maart, het verspenen in mei en het uitplanten in het najaar vragen enig handwerk. En natuurlijk ook het wekelijks water geven. Het computergedeelte vroeg meer inzet. Tijdens de namiddagen op school kwamen telkens twee ouders (een moeder en een opa) de leerlingen individueel begeleiden bij hun werk op de computer. Spelenderwijs raakten ze zo vertrouwd met de diverse taken als tekstverwerking, gegevensbeheer, foto's bewerken en natuurlijk e-mail. Leuk was ook dat de leerlingen van het zesde de andere klassen op de hoogte hielden van hun project. Ze gingen nieuwtjes vertellen in de klassen of schreven stukjes over hun internationale contacten in de schoolkrant. Kortom, een project om 'U' tegen te zeggen.

De Virtuele Klas

MPIGO Oostende
3° prijs Basisonderwijs
[www.devirtueleklas.yucom.be]
Bart Tuyaerts is onderwijzer in het MPIGO Oostende en droomde al een hele tijd van een educatieve portaalsite voor het lager onderwijs. Heel wat leerkrachten weten immers niet goed hoe ze moeten beginnen zoeken op het internet. Zo'n portaalsite zou het allemaal mooi bij elkaar kunnen brengen. Met De Virtuele Klas is hij in elk geval al een flink stuk op weg. Op deze site vinden leerkrachten volop bruikbaar materiaal dat ze in hun eigen klas kunnen aanwenden. Meer nog: ze kunnen ook hun eigen materiaal op de site zetten, die daardoor elke dag groeit, rijker en interessanter wordt. "Deze site is dus nooit af", zegt Bart Tuyaerts. "Al wat ik met de kinderen in de klas doe, deel ik met collega's elders in het land door het on line te plaatsen. Geen dag gaat voorbij zonder dat er in mijn virtuele klas iets nieuws opduikt."
Dat blijkt te kloppen, want de site is nu al flink gestoffeerd met lesmateriaal en werkbladen voor alle denkbare vakken. Er is ook een rijk gevulde mediakoffer met afbeeldingen. Die zijn strikt bedoeld voor educatief gebruik en dus omwille van de auteursrechten afgeschermd met een wachtwoord dat alleen leerkrachten kunnen verkrijgen. Verder vind je in De Virtuele Klas een bibliotheek met theoretische onderwijsbagage, een koffer met kinderliedjes, on-lineoefeningen voor de leerlingen, een indrukwekkende lijst onderwijslinks en – last but not least – een lijst met de namen van onderwijzers uit het hele land die werkbladen of ander materiaal instuurden.

De Hofmeesters

BUSO Sint-Jozefsinstituut Gent
2° prijs Buitengewoon onderwijs
[www.tuinieren.tk]
Drie leerkrachten tuinbouw van het Sint-Jozefsinstituut te Gent gaven hun theoretische tuinbouwlessen een extra dimensie met een website waarop artikels en foto's die met de lessen te maken hadden, werden verzameld. Het is de bedoeling dat de leerlingen van deze informatie gebruikmaken, zowel op school als thuis, in de leefgroep, de bibliotheek of bij familie. Ze vinden er video-opnamen van alle te kennen tuinbouwtechnieken en kunnen er hun plantenkennis met een leuke (maar voor leken moeilijke!) quiz bijspijkeren.
Het doel dat de leerkrachten daarbij voor ogen hebben, is dat vrijwel alle leerlingen bij het afstuderen niet alleen goede tuinbouwers zijn, maar ook kaas gegeten hebben van omgang met de computer en gebruik van het internet. Deze vaardigheden leveren immers een belangrijke bijdrage bij hun integratie in de maatschappij, waar multimedia gewoon niet meer weg te denken is. Zo geraken deze leerlingen niet achterop. Vooral bij autistische leerlingen boekte men hier goede resultaten.

— Willy Schuyesmans —